

# GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN MÔ HÌNH CÂU LẠC BỘ BÓNG ĐÁ SINH VIÊN TỰ QUẢN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUY NHƠN HIỆN NAY

Thái Bình Thuận  
Trường Đại học Quy Nhơn

**Tóm tắt:** Trong bối cảnh giáo dục đại học chuyển mạnh sang phát triển năng lực người học, hoạt động thể dục thể thao ngoài khóa ngày càng được nhìn nhận như một cấu phần quan trọng của giáo dục toàn diện. Bóng đá, với đặc trưng là môn thể thao đồng đội có tính phổ biến cao, vừa góp phần nâng cao thể lực, vừa tạo môi trường rèn luyện kỹ năng hợp tác, lãnh đạo, kỷ luật và trách nhiệm xã hội cho sinh viên. Bài viết tập trung phân tích cơ sở lý luận, thực tiễn hoạt động của mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản tại Trường Đại học Quy Nhơn, từ đó đề xuất 5 giải pháp trọng tâm: hoàn thiện cơ chế tổ chức và quản lý theo hướng tự chủ; nâng cao năng lực lãnh đạo và quản trị cho đội ngũ cán bộ câu lạc bộ; đổi mới nội dung hoạt động và phát triển hệ thống thi đấu thường xuyên; đẩy mạnh xã hội hóa, huy động nguồn lực phục vụ hoạt động; xây dựng văn hóa câu lạc bộ và môi trường thể thao sinh viên tích cực. Kết quả cho thấy mô hình tự quản chỉ có thể phát triển bền vững khi có cơ chế rõ ràng, đội ngũ cán bộ đủ năng lực, nội dung hoạt động đa dạng, nguồn lực bảo đảm và môi trường tổ chức lành mạnh.

**Từ khóa:** câu lạc bộ bóng đá; sinh viên tự quản; giáo dục thể chất; thể thao ngoài khóa; Trường Đại học Quy Nhơn.

## SOLUTIONS FOR DEVELOPING THE MODEL OF A STUDENT SELF-MANAGED FOOTBALL CLUB AT QUY NHON UNIVERSITY TODAY

**Abstract:** In the context of higher education shifting strongly toward learner competency development, extracurricular physical education and sports activities are increasingly recognized as an important component of holistic education. Football, as a highly popular team sport, not only contributes to improving physical fitness but also creates an environment for students to develop cooperation, leadership, discipline, and social responsibility. This article focuses on analyzing the theoretical foundations and practical operation of the student self-managed football club model at Quy Nhon University, thereby proposing five key solutions: improving the organizational and management mechanism toward autonomy; enhancing leadership and management capacity for club officers; innovating activity contents and developing a regular competition system; promoting socialization and mobilizing resources for club activities; and building a club culture and a positive student sports environment. The findings show that the self-managed model can develop sustainably only when it is supported by a clear mechanism, competent club officers, diverse activity contents, adequate resources, and a healthy organizational environment.

**Keywords:** football club; student self-management; physical education; extracurricular sports; Quy Nhon University.

Nhận bài: 17/04/2026

Phản biện: 15/05/2026

Duyệt đăng: 20/05/2026

### I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bóng đá là môn thể thao đồng đội có sức lan tỏa lớn trong sinh viên, thu hút đông đảo người tham gia nhờ tính phổ biến, tính đối kháng, tính tập thể và khả năng phát triển toàn diện các tố chất vận động. Không chỉ dừng lại ở việc rèn luyện sức khỏe, bóng đá còn tạo môi trường thực tiễn để sinh viên hình thành kỹ năng giao tiếp, phối hợp, ra quyết định, tổ chức hoạt động và chịu trách nhiệm trước tập thể. Nhiều nghiên cứu quốc tế cũng chỉ ra rằng tham gia thể thao thường xuyên gắn với lợi ích đáng kể về sức khỏe thể chất, sức khỏe tinh thần và thích ứng xã hội (Eime et al., 2013; World Health Organization, 2020). Tại Trường Đại học Quy Nhơn, phong trào thể dục thể thao sinh viên những năm gần đây đã được quan tâm thông qua các giải đấu, hội thao và hoạt động ngoài khóa. Tuy nhiên, phần lớn hoạt động vẫn mang tính phong trào, thời vụ, phụ thuộc vào sự hỗ trợ của

nhà trường hoặc các tổ chức đoàn thể. Mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản tuy đã hình thành nhưng chưa phát huy đầy đủ vai trò là một tổ chức tự chủ, tự điều hành và tự phát triển.

### II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

#### 2.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn về phát triển mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản tại trường đại học

##### 2.1.1. Một số khái niệm cơ bản

Câu lạc bộ bóng đá sinh viên là một tổ chức tự nguyện được hình thành trong môi trường giáo dục đại học nhằm tập hợp những sinh viên có chung sở thích, nhu cầu và mục tiêu tham gia tập luyện, thi đấu và giao lưu thể thao. Đây là một hình thức hoạt động thể dục thể thao ngoài khóa có tác dụng bổ trợ cho chương trình giáo dục thể chất chính khóa, đồng thời tạo điều kiện để sinh viên phát triển toàn diện cả về thể chất, tinh thần

và kỹ năng xã hội. Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), giáo dục thể chất trong các cơ sở giáo dục đại học không chỉ hướng tới nâng cao sức khỏe và thể lực cho người học mà còn góp phần hình thành nhân cách, phát triển kỹ năng sống và năng lực hoạt động xã hội.

Mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản là hình thức tổ chức trong đó sinh viên giữ vai trò trung tâm của quá trình điều hành và phát triển câu lạc bộ. Các thành viên được trao quyền tham gia vào việc xây dựng kế hoạch hoạt động, quản lý nhân sự, tổ chức tập luyện, thi đấu và huy động nguồn lực; nhà trường và các tổ chức đoàn thể giữ vai trò định hướng, hỗ trợ và giám sát. Theo Ryan và Deci (2020), việc trao quyền tự chủ cho người học là điều kiện quan trọng để hình thành động lực nội tại, thúc đẩy sự tham gia tích cực và nâng cao hiệu quả phát triển cá nhân.

Phát triển mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản được hiểu là quá trình nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của câu lạc bộ thông qua việc hoàn thiện cơ cấu tổ chức, tăng cường năng lực quản trị, mở rộng quy mô hoạt động, nâng cao chất lượng chuyên môn và bảo đảm các nguồn lực phục vụ cho sự phát triển bền vững. UNESCO (2015) nhấn mạnh rằng giáo dục thể chất chất lượng cao cần bảo đảm tính liên tục, tính tự chủ, tính bao trùm và khả năng đáp ứng nhu cầu đa dạng của người học; vì vậy, phát triển câu lạc bộ không chỉ được đánh giá bằng số lượng thành viên hay thành tích thi đấu mà còn bằng giá trị giáo dục và năng lực tự duy trì của tổ chức.

### *2.1.2. Vai trò của mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản trong giáo dục đại học*

Mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản mang lại nhiều giá trị đối với sự phát triển toàn diện của người học, trước hết thể hiện ở việc nâng cao sức khỏe thể chất và tinh thần. Thông qua quá trình tập luyện và thi đấu thường xuyên, sinh viên có điều kiện phát triển các tố chất vận động cơ bản như sức mạnh, sức bền, tốc độ và khả năng phối hợp vận động, từ đó góp phần cải thiện thể lực và nâng cao chất lượng cuộc sống. Bên cạnh lợi ích về sức khỏe thể chất, việc tham gia các hoạt động bóng đá còn giúp sinh viên giải tỏa áp lực học tập, tăng cường sự tự tin, khả năng kiểm soát cảm xúc và duy trì trạng thái tâm lý tích cực. Các nghiên

cứu về giáo dục thể chất và sức khỏe cộng đồng đều chỉ ra rằng việc tham gia thể thao thường xuyên có mối liên hệ chặt chẽ với sự cải thiện sức khỏe tinh thần, mức độ hài lòng trong cuộc sống và khả năng thích ứng với môi trường học tập. Đồng thời, câu lạc bộ bóng đá còn tạo ra môi trường thực tiễn thuận lợi để sinh viên phát triển các kỹ năng mềm và năng lực xã hội thông qua quá trình giao tiếp, phối hợp, phân công nhiệm vụ và giải quyết các tình huống phát sinh trong hoạt động tập thể. Đây là cơ sở quan trọng giúp người học hình thành năng lực làm việc nhóm, kỹ năng lãnh đạo, tư duy giải quyết vấn đề và khả năng thích ứng với yêu cầu của môi trường nghề nghiệp trong tương lai.

Bên cạnh những lợi ích đối với cá nhân, mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản còn có ý nghĩa quan trọng trong việc phát huy vai trò chủ thể của sinh viên và xây dựng môi trường văn hóa học đường tích cực. Việc trực tiếp tham gia quản lý và điều hành câu lạc bộ giúp sinh viên rèn luyện năng lực tự chủ, khả năng tổ chức, kỹ năng ra quyết định và tinh thần trách nhiệm đối với tập thể. Quá trình này không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của câu lạc bộ mà còn tạo điều kiện để sinh viên phát triển ý thức công dân và năng lực lãnh đạo trong môi trường thực tiễn.

### *2.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển của mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản*

Sự hình thành và phát triển của mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản chịu sự chi phối của cả các yếu tố nội tại và các điều kiện khách quan từ môi trường giáo dục. Về phía sinh viên, nhận thức đúng đắn về ý nghĩa của hoạt động câu lạc bộ và động cơ tham gia tích cực là cơ sở quan trọng để duy trì sự gắn bó lâu dài. Khi sinh viên tham gia với mục tiêu rèn luyện bản thân, phát triển kỹ năng và đóng góp cho tập thể, hiệu quả hoạt động của câu lạc bộ thường được nâng cao rõ rệt. Bên cạnh đó, năng lực quản lý và điều hành của ban chủ nhiệm giữ vai trò quyết định trong việc tổ chức hoạt động, xây dựng môi trường sinh hoạt hấp dẫn và duy trì sự đoàn kết giữa các thành viên. Các nghiên cứu về quản trị tổ chức thể thao cho thấy chất lượng lãnh đạo có ảnh hưởng trực tiếp đến mức độ gắn kết của thành viên, hiệu quả phối hợp và khả năng phát triển bền vững của tổ chức.

Ngoài các yếu tố chủ quan, sự phát triển của câu lạc bộ còn phụ thuộc đáng kể vào hệ thống điều kiện bảo đảm từ phía nhà trường và các tổ chức hỗ trợ. Cơ sở vật chất phục vụ tập luyện, quỹ thời gian sử dụng sân bãi, nguồn kinh phí hoạt động, cũng như cơ chế phối hợp giữa nhà trường, Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên là những nhân tố tác động trực tiếp đến quy mô và chất lượng hoạt động của câu lạc bộ. Thực tiễn cho thấy, các mô hình câu lạc bộ chỉ có thể duy trì hiệu quả khi được đặt trong môi trường có sự hỗ trợ đồng bộ về cơ sở vật chất, nguồn lực và cơ chế quản lý. Từ góc độ lý luận và thực tiễn, có thể khẳng định rằng câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản là một hình thức tổ chức hoạt động ngoại khóa phù hợp với định hướng đổi mới giáo dục đại học hiện nay.

## **2.2. Thực trạng mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản tại Trường Đại học Quy Nhơn hiện nay**

Trường Đại học Quy Nhơn là cơ sở giáo dục đại học công lập có quy mô đào tạo tương đối lớn ở khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Trong quá trình thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện, nhà trường luôn quan tâm phát triển các hoạt động thể dục thể thao, trong đó bóng đá là môn thể thao thu hút đông đảo sinh viên tham gia. Thực tiễn cho thấy phong trào bóng đá sinh viên tại trường đã được hình thành từ khá sớm với nhiều hoạt động như giải bóng đá truyền thống cấp trường, giải đấu giữa các khoa, các trận giao hữu và các buổi tập luyện định kỳ. Trên cơ sở đó, nhiều câu lạc bộ bóng đá sinh viên được thành lập theo hình thức tự quản dưới sự hỗ trợ của Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên. Về cơ cấu tổ chức, các câu lạc bộ thường có ban chủ nhiệm cùng các bộ phận phụ trách chuyên môn, truyền thông, hậu cần và tài chính. Tuy nhiên, mức độ hoàn thiện về tổ chức giữa các câu lạc bộ còn chưa đồng đều; một số đơn vị chưa xây dựng được điều lệ hoạt động, quy chế phân công nhiệm vụ hoặc cơ chế chuyên giao cán bộ rõ ràng, dẫn đến hiệu quả điều hành phụ thuộc nhiều vào năng lực của từng ban chủ nhiệm và thiếu tính ổn định lâu dài.

Về nguồn nhân lực và mức độ tham gia, đội ngũ cán bộ quản lý câu lạc bộ chủ yếu là những sinh viên có đam mê, nhiệt huyết và tinh thần trách nhiệm cao nhưng phần lớn chưa được trang

bị đầy đủ kiến thức về quản trị tổ chức, lập kế hoạch, quản lý tài chính, truyền thông hay vận động tài trợ. Do đó, việc điều hành hoạt động còn mang tính kinh nghiệm, thiếu tính chuyên nghiệp và chưa khai thác hết tiềm năng của mô hình tự quản. Mặc dù số lượng sinh viên tham gia các hoạt động bóng đá tương đối lớn, phản ánh sức hút của môn thể thao này trong môi trường đại học, song mức độ gắn bó lâu dài chưa thật sự bền vững. Nhiều sinh viên chỉ tham gia tích cực trong giai đoạn đầu hoặc khi có giải đấu, sau đó giảm dần sự tham gia. Điều này cho thấy các câu lạc bộ chưa xây dựng được cơ chế tạo động lực lâu dài và môi trường phát triển phù hợp nhằm duy trì sự gắn kết của thành viên.

Về nội dung hoạt động và điều kiện bảo đảm, các câu lạc bộ hiện chủ yếu tập trung vào tập luyện, thi đấu giao hữu và tham gia các giải bóng đá cấp trường. Mặc dù những hoạt động này góp phần duy trì phong trào thể thao sinh viên, nhưng nội dung còn tương đối đơn điệu và chưa phát huy đầy đủ chức năng giáo dục của mô hình câu lạc bộ tự quản. Các chương trình bồi dưỡng kỹ năng lãnh đạo, đào tạo trọng tài sinh viên, huấn luyện viên trẻ, giao lưu chuyên môn hoặc hoạt động xã hội gắn với thể thao chưa được tổ chức thường xuyên. Bên cạnh đó, cơ sở vật chất, sân bãi, trang thiết bị và nguồn kinh phí hoạt động vẫn còn những hạn chế nhất định, chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu ngày càng tăng của sinh viên. Nguồn kinh phí chủ yếu dựa vào sự đóng góp của thành viên, sự hỗ trợ của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các khoản tài trợ nhỏ lẻ nên thiếu tính ổn định. Từ thực trạng trên có thể nhận thấy rằng phong trào bóng đá sinh viên tại Trường Đại học Quy Nhơn đã có nền tảng phát triển tương đối tốt, song mô hình câu lạc bộ tự quản vẫn cần được tiếp tục hoàn thiện về tổ chức, nhân lực, nội dung hoạt động và nguồn lực hỗ trợ nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động, phát huy vai trò chủ thể của sinh viên và hướng tới sự phát triển bền vững.

## **2.3. Giải pháp phát triển mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản tại Trường Đại học Quy Nhơn hiện nay**

*Hoàn thiện cơ chế tổ chức và quản lý câu lạc bộ theo hướng phát huy tính tự quản của sinh viên*

Một trong những hạn chế nổi bật của các câu

lạc bộ bóng đá sinh viên hiện nay là cơ chế tổ chức và quản lý chưa thật sự thống nhất, nhiều hoạt động vẫn mang tính tự phát và phụ thuộc vào năng lực cá nhân của ban chủ nhiệm. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến tính ổn định và khả năng phát triển lâu dài của mô hình. Theo Ryan và Deci (2020), khi cá nhân được trao quyền tự chủ trong quá trình tham gia hoạt động tập thể, động lực nội tại và tinh thần trách nhiệm sẽ được nâng cao đáng kể. Từ cơ sở đó, Trường Đại học Quy Nhơn cần xây dựng quy chế quản lý thống nhất đối với các câu lạc bộ bóng đá sinh viên, quy định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của ban chủ nhiệm và thành viên câu lạc bộ. Đồng thời, mỗi câu lạc bộ cần xây dựng điều lệ hoạt động riêng, bảo đảm nguyên tắc dân chủ, công khai và tự chịu trách nhiệm trong quá trình tổ chức hoạt động.

#### *Nâng cao năng lực lãnh đạo và quản trị cho đội ngũ cán bộ câu lạc bộ*

Hiệu quả hoạt động của các câu lạc bộ bóng đá sinh viên phụ thuộc rất lớn vào năng lực của đội ngũ cán bộ quản lý. Tuy nhiên, phần lớn cán bộ câu lạc bộ hiện nay là sinh viên kiêm nhiệm, chưa được trang bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng quản trị tổ chức. Theo Cotterill (2022), năng lực lãnh đạo giữ vai trò đặc biệt quan trọng đối với thành công của các tổ chức thể thao, vì đây là yếu tố quyết định khả năng định hướng hoạt động, tạo động lực cho thành viên và duy trì sự gắn kết của tập thể. Do đó, Trường Đại học Quy Nhơn cần tổ chức các chương trình tập huấn định kỳ cho cán bộ câu lạc bộ về kỹ năng lãnh đạo, lập kế hoạch hoạt động, tổ chức sự kiện thể thao, quản lý tài chính và truyền thông.

#### *Đổi mới nội dung hoạt động và phát triển hệ thống thi đấu thường xuyên*

Một trong những nguyên nhân làm giảm sức hút của các câu lạc bộ bóng đá sinh viên là nội dung hoạt động còn đơn điệu, chủ yếu tập trung vào tập luyện và tham gia một số giải đấu theo mùa vụ. Điều này chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu phát triển đa dạng của sinh viên trong môi trường đại học hiện nay. Theo Nguyễn Đức Văn (2018), hoạt động thể thao ngoại khóa trong trường đại học cần được tổ chức thường xuyên, đa dạng và phù hợp với nhu cầu của người học nhằm tạo hứng thú tham gia, nâng cao hiệu quả giáo dục thể

chất và hình thành thói quen rèn luyện thân thể lâu dài. Trên cơ sở đó, các câu lạc bộ bóng đá sinh viên tại Trường Đại học Quy Nhơn cần đổi mới nội dung hoạt động theo hướng kết hợp giữa tập luyện chuyên môn, thi đấu giao hữu, tổ chức giải đấu nội bộ, giao lưu với các trường đại học khác và các hoạt động xã hội gắn với thể thao.

#### *Đẩy mạnh xã hội hóa và huy động nguồn lực phục vụ hoạt động câu lạc bộ*

Nguồn lực tài chính và cơ sở vật chất là điều kiện bảo đảm cho sự phát triển bền vững của các câu lạc bộ bóng đá sinh viên. Tuy nhiên, thực tế hiện nay cho thấy nguồn kinh phí hoạt động chủ yếu vẫn dựa vào sự đóng góp của thành viên và sự hỗ trợ từ các tổ chức đoàn thể trong nhà trường. Theo Quyết định số 1189/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, xã hội hóa được xác định là một trong những giải pháp trọng tâm nhằm huy động nguồn lực xã hội cho sự phát triển thể dục thể thao Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 (Thủ tướng Chính phủ, 2024). Vì vậy, Trường Đại học Quy Nhơn cần tạo điều kiện để các câu lạc bộ bóng đá chủ động thiết lập mối quan hệ hợp tác với doanh nghiệp, cựu sinh viên và các tổ chức xã hội nhằm huy động kinh phí, trang thiết bị và cơ sở vật chất phục vụ hoạt động. Đồng thời, cần xây dựng cơ chế quản lý tài chính công khai, minh bạch để tạo niềm tin đối với các nhà tài trợ và thành viên câu lạc bộ. Việc tăng cường xã hội hóa sẽ giúp câu lạc bộ có thêm nguồn lực để mở rộng quy mô hoạt động, nâng cao chất lượng tổ chức và giảm sự phụ thuộc vào ngân sách hỗ trợ từ nhà trường.

#### *Xây dựng văn hóa câu lạc bộ và môi trường thể thao sinh viên tích cực*

Sự phát triển bền vững của mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên không chỉ phụ thuộc vào tổ chức và nguồn lực mà còn chịu ảnh hưởng mạnh mẽ bởi văn hóa tổ chức. Một môi trường hoạt động tích cực sẽ tạo động lực tham gia lâu dài và hình thành bản sắc riêng cho câu lạc bộ. Theo UNESCO (2015), giáo dục thể chất chất lượng cao không chỉ hướng tới phát triển năng lực vận động mà còn góp phần hình thành các giá trị xã hội tích cực như tinh thần trách nhiệm, tôn trọng lẫn nhau, hợp tác, công bằng và hòa nhập. Trên cơ sở đó, các câu lạc bộ bóng đá sinh viên tại Trường

Đại học Quy Nhơn cần xây dựng bộ quy tắc ứng xử và hệ giá trị cốt lõi của câu lạc bộ dựa trên các nguyên tắc: đoàn kết, kỷ luật, trách nhiệm, trung thực và fair-play.

### III. KẾT LUẬN

Mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản là một phương thức tổ chức hiệu quả nhằm phát huy vai trò chủ thể của sinh viên trong hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa. Không chỉ góp phần nâng cao thể lực, mô hình này còn tạo môi trường thực tiễn để sinh viên rèn luyện kỹ năng lãnh đạo, năng lực quản trị, tinh thần trách nhiệm và khả năng thích ứng xã hội. Tại Trường Đại học Quy Nhơn, mô hình câu lạc bộ bóng đá sinh viên tự quản đã bước đầu phát triển và đạt được một số

kết quả tích cực, song vẫn còn tồn tại những hạn chế về tổ chức, nguồn lực, nội dung hoạt động và tính bền vững. Vì vậy, việc triển khai đồng bộ 5 giải pháp trọng tâm gồm: hoàn thiện cơ chế tổ chức và quản lý; nâng cao năng lực lãnh đạo và quản trị; đổi mới nội dung hoạt động và phát triển hệ thống thi đấu; đẩy mạnh xã hội hóa nguồn lực; xây dựng văn hóa câu lạc bộ và môi trường thể thao sinh viên tích cực là yêu cầu cần thiết trong giai đoạn hiện nay. Thực hiện hiệu quả các giải pháp trên sẽ góp phần xây dựng môi trường giáo dục toàn diện, nâng cao chất lượng giáo dục thể chất và phát triển phong trào thể thao sinh viên tại Trường Đại học Quy Nhơn theo hướng hiện đại, chuyên nghiệp và bền vững.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành Trung ương Đảng. (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2015). *Thông tư số 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14 tháng 10 năm 2015 ban hành chương trình môn học Giáo dục thể chất thuộc các chương trình đào tạo trình độ đại học*.
- Cotterill, S. T., Loughhead, T. M., & Fransen, K. (2022). *Athlete leadership development within teams: Current understanding and future directions*. *Frontiers in Psychology*, 13, 820745.
- De Prada, E., Mareque, M., & Portela-Pino, I. (2022). *Teamwork skills in higher education: Is university training contributing to their mastery?* *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 35(1), 5.
- Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., & Payne, W. R. (2013). *A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents*. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 10(1), 98.
- Nguyễn Đức Văn. (2018). *Lý luận và phương pháp giáo dục thể chất trong nhà trường*. Nhà xuất bản Thể dục Thể thao.
- Nguyễn Toán, & Phạm Danh Tôn. (2016). *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*. Nhà xuất bản Thể dục Thể thao.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). *Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions*. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101860.
- Thủ tướng Chính phủ. (2024). *Quyết định số 1189/QĐ-TTg ngày 15 tháng 10 năm 2024 phê duyệt Chiến lược phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*.
- UNESCO. (2015). *Quality physical education (QPE): Guidelines for policy-makers*. UNESCO Publishing.
- World Health Organization. (2020). *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour*. World Health Organization.